

OPZZ/P/363/2023

Warszawa, 10 lutego 2023 r.

Pani

Marlena Małąg

Minister Rodziny i Polityki Społecznej

Warszawa

Szanowne Pani Minister

W odpowiedzi na zaproszenie do konsultacji z dnia 27 stycznia 2023 w sprawie wyrażenia opinii do Komunikatu Komisji, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów oraz projektu Zalecenia Rady Unii Europejskiej w sprawie wzmocnienia dialogu społecznego w UE, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (OPZZ) przedstawia następujące stanowisko.

Komunikat i towarzyszące mu Zalecenie Rady opierają się na zasadniczych elementach dobrze funkcjonującego dialogu społecznego w Unii Europejskiej: swobodzie zawierania porozumień i autonomii partnerów społecznych, poszanowaniu krajowych tradycji, zasad i praktyk oraz niezależności partnerów społecznych. Dialog społeczny jest domeną społeczeństwa obywatelskiego i pozytywnie stymuluje gospodarkę. W Komunikacie słusznie zwrócono uwagę, że dialog społeczny i negocjacje zbiorowe przyczynią się do zwiększenia wydajności, a jednocześnie zapewniają sprawiedliwość społeczną, wysokiej jakości środowisko pracy i demokrację w miejscu pracy. Silna Europa społeczna wymaga silnych partnerów społecznych. Dialog społeczny jest również jedną z kluczowych zasad Europejskiego Filaru Praw Socjalnych – stanowi główną siłę napędową odporności gospodarczej i społecznej, konkurencyjności, sprawiedliwości i zrównoważonego wzrostu. Głównym celem państwa powinno być zatem promowanie i wspieranie dialogu społecznego i jego uczestników. Potrzebę działań w tym zakresie na poziomie krajowym potwierdziła Rada UE, która w ostatnich latach w ramach Semestru Europejskiego już czterokrotnie zaleciła Polsce poprawę otoczenia regulacyjnego, w szczególności przez zapewnienie skutecznych konsultacji publicznych i społecznych w procesie legislacyjnym oraz zaangażowania partnerów społecznych w proces kształtowania polityki (Zalecenie Rady UE z dnia: 13 lipca 2018 r. (2018/C 320/20); 9 lipca 2019 r. (2019/C 301/21); 20 lipca 2020 r. (2020/C 282/21) oraz 12 lipca 2022 r. (2022/C 334/21)).

OPZZ uważa, że wobec spadku uzwiązkowienia i liczby pracowników objętych układami zbiorowymi pracy w Polsce niezbędne jest wdrożenie rozwiązań zawartych w wyżej wymienionych dokumentach w celu zapewnienia ram instytucjonalnych dla efektywnego funkcjonowania związków zawodowych oraz wzmocnienia znaczenia konsultacji społecznych w gospodarce. Podejmujemy działania w tym obszarze, w szczególności na rzecz wzmocnienia roli układów zbiorowych pracy oraz wspierania rokowań zbiorowych, na poziomie krajowym.

Mając na uwadze powyższe, z aprobatą należy przyjąć zawarte w projekcie Zalecenia propozycje zmierzające do zobowiązania państw członkowskich do:

- poszanowania podstawowych praw i wolności zrzeszania się oraz rokowań zbiorowych,
- promowania negocjacji zbiorowych i wspierania ich zasięgu,
- promowania silnych i niezależnych związków zawodowych, jak i ich ochrony w sytuacji, w której w przedsiębiorstwie zostają wybrani nowi przedstawiciele,
- budowania potencjału dla partnerów społecznych, w tym wykorzystania Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS +),
- podjęcia działań zwiększających zdolności organizacyjne pracowników, na przykład poprzez zapewnienie im dostępu do informacji, środków technicznych oraz systemowego wsparcia instytucji rządowych,
- pełnego zaangażowania partnerów społecznych w kształtowanie polityki państwa wraz z dostępem do wszystkich istotnych informacji w celu zapewnienia prawidłowego udziału partnerów społecznych w konsultacjach społecznych,
- realizacji obowiązku przeprowadzenia konsultacji społecznych w zakresie opracowywania i wdrażania polityk gospodarczych, społecznych i zatrudnienia zgodnie z praktykami krajowymi.

Popieramy ponadto umieszczenie przez Radę dialogu społecznego w centrum procesu decyzyjnego w Europie. Taki kierunek wpisuje się w Program OPZZ na lata 2022-2027, gdzie wskazujemy dążenie do silnej integracji społecznej Unii Europejskiej. Zwracamy przy tym uwagę, że realizacja celów wyrażonych w przedmiotowych dokumentach wymaga prowadzenia przez rząd dialogu społecznego ze wszystkimi partnerami społecznymi i równego ich traktowania.

Biorąc pod uwagę powyższe, OPZZ oczekuje od rządu poparcia treści Zalecenia Rady, a po jego wejściu w życie, niezwłocznego przystąpienia do wypracowania z partnerami społecznymi wykazu środków, o których mowa w pkt 11 tego dokumentu.

Z poważaniem

Przewodniczący OPZZ

Piotr Ostrowski